

Expunere de motive

La sfârșitul anului 2000, în urma unei inițiative legislative insuficient evaluate din punct de vedere al implicațiilor economice și în asigurarea unei reale protecții consumatorului român, a fost abrogată Legea 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, iar unele dintre prevederi, prea puține din păcate, au fost preluate în OG 21/1992 prin modificările aduse de Legea nr. 222/2020.

Prin abrogarea Legii 12/1990, act normativ care a constituit mai bine de 30 de ani baza legală pentru sancționarea contravențională a comerțului ilicit, o mare parte din problemele existente în domeniul economic au devenit factori de vulnerabilitate pentru siguranța consumatorului, pentru circuitul mărfurilor și evidențierea corectă a acestora în contabilitate, dar în același timp au produs și prejudicii semnificative bugetului de stat.

Exemplificăm prin aceea că statisticile Poliției Române indică pe primele 10 luni ale anului 2020, adică până la abrogarea legii, un număr de peste 30.000 contravenții, în valoare totală de 57,3 milioane lei. Este evident că fenomenul comerțului ilicit a luat o mare amploare în țara noastră în ultimii ani. Se observă că pe tot anul respectiv ar fi fost vorba de o sumă estimată care ar fi depășit 65 milioane lei, aproximativ 13 milioane euro, fără a mai lua în calcul și sumele obținute din valorificarea bunurilor confiscate, rezultând deci în subsidiar o sursă de venit la buget ce ar fi putut fi alocată unor proiecte benefice întregii societăți.

În loc să contribuie la apărarea intereselor consumatorilor români, Parlamentul a creat din eroare un vid legislativ în ceea ce privește incriminarea și sancționarea unor acte ilicite, prin eliminarea acestei pârgii de control a comerțului care era Legea 12/1990. În afară de aceasta, organele competente să constate și să aplice sancțiunile au fost drastic diminuate, fiind reduse la cei câțiva inspectori din cadrul structurii teritoriale de protecție a consumatorilor. Este absolut imposibil ca OPC-urile județene să poată impune o minimă disciplină în ceea ce privește circuitul mărfurilor și protecția efectivă a consumatorilor, cu actuala schemă de personal care lucrează de luni până vineri de la ora 8:00 la 16:00, dar și cu multiplele lacune din actul normativ în vigoare, anume OG 21/1992.

Una dintre căile de rezolvare parțială a situației existente poate fi mărirea schemei de personal din cadrul ANPC cu câteva mii de inspectori, ipoteză greu de acceptat în condițiile unor restricții în ceea ce privește cheltuielile bugetare. Se impune așadar o extindere punctuală a competențelor pentru alte instituții, pe anumite încălcări ale actului normativ în vigoare.

Totuși, aici nu este vorba doar de personal, ci de o întreagă înșiruire de lipsuri. Față de reglementarea anterioară, prin abrogarea Legii 12/1990 s-a dezincriminat producția sau transportul de bunuri fără justificarea provenienței, rămânând doar comercializarea sau prestarea de servicii. Bunurile ce au servit sau au fost destinate să servească la săvârșirea faptelor nu mai pot fi confiscate, la fel și sumele de bani și bunurile dobândite prin săvârșirea contravențiilor. În plus, competența de constatare revine doar inspectorilor ANPC, așa cum arătam mai sus, fiind certă ineficiența unei asemenea reglementări.

Pe aceste considerente, actualul proiect de lege pe care îl prezentăm spre dezbatere este destinat să acopere cât mai multe din lacunele identificate în acest moment, să incrimineze unele dintre actele ilicite care de la abrogarea legii 12/1990 au rămas neincriminate, să lărgescă sfera organelor competente care pot constata și aplica aceste contravenții și să formuleze câteva din articole în așa fel încât să poată genera claritate și previziune.

În continuare vă prezentăm modificările avute în vedere, pe fiecare articol în parte:

Articolul 4 alin. (3) urmează a face referire și la activități de producție și transport, nu doar la comercializare, deoarece constatarea contravențiilor se face cu ușurință cu ocazia controalelor și cu mult mai dificil, aproape imposibil, atunci când mărfurile ilicite sunt deja depozitate în diverse locuri, unele neavând legătură cu sediul firmei ori punctul de lucru. Totodată, se impune a fi reintrodusă obligația ca mărfurile să fie însoțite permanent de actele de proveniență, ceea ce în acest moment nu mai este legiferat, iar actuala situație creează, pentru consumatorii care sunt atrași cu prețuri mai mici pe produs decât cele din comerțul legal, posibilitatea achiziționării unor produse neconforme, vătămătoare din punct de vedere al siguranței și al sănătății, a unor produse falsificate sau contrafăcute dar și fără o garanție oferită de comerciant pentru produsul vândut. Forma actuală dă posibilitatea celor care nu pot aduce documente pentru marfa comercializată de a veni cu o factură ulterior depistării de către autorități, iar această factură, care poate fi emisă oriunde în Europa sau în lume, ar trebui verificată într-un termen foarte scurt (3-5 zile), lucru imposibil de pus în practică. În mod evident, din acest gol legislativ câștigă cei care își desfășoară activitatea ilegal sau la limita legii, însă printre aceștia există o categorie aparte, anume firmele care importă bunuri. Dacă bunurile nu mai pot fi confiscate în vamă, tot

ROMANIA

ce pot face autoritățile este să pună un sigiliu pe care apoi sunt obligate să îl ridice, în perioada prevăzută de lege. După aceea, cel vizat face ce vrea cu marfa, pentru că nu se mai pot face confiscări.

Articolul 20 alin. (5) va reglementa cu claritate lipsa informațiilor parametrilor tehnici și indicatorilor afișați în timpul funcționării diverselor mașini și dispozitive, în limba română, aici fiind vorba atât de aparatură medicală, autovehicule, electronice, electrocasnice etc. Actuala formulare din lege face referire doar la broșura ce însoțește produsul și nu la produsul în sine, care are de regulă un microprocesor setat să afișeze informațiile și parametrii în mai multe limbi. Ca exemplificare, România este singura țară din Uniunea Europeană în care se cumpără la ora actuală un telefon sau un autoturism a cărui folosire necesită cunoașterea unei limbi străine, pentru că nu au meniu în limba română. Este de notorietate că mulți posesori de autovehicule nu înțeleg mesajele de avertizare afișate la bordul mașinii în altă limbă, punând astfel în pericol atât bunul în cauză cât și siguranța lor și a celorlalți participanți la trafic.

Articolul 50 se modifică tocmai în ideea de corelare cu noua modificare, impunând și noi limite a sancțiunii contravenționale pentru încălcarea ipotezei de la art. 20 alin. (5).

Articolul 51 alin. (1) necesită a fi modificat pentru a cuprinde nu doar strict interesul personal al consumatorului, ci și cel general al întregii societăți românești, ca un tot unitar în privința destinatarului final al produselor. O referire mai largă privind organele cu atribuții în domeniul protecției consumatorilor este de natură a reduce riscul apariției unor situații de încălcare a legii și de a disciplina relația cu categoriile de producători, transportatori sau comercianți.

Deasemenea, prin această modificare, dar și prin cea de la articolul 54 alin. (1), dorim să extindem sfera organelor competente să constate și să sancționeze contravențiile din lege. Este cert faptul că nu se poate asigura o protecție a drepturilor consumatorilor români cu o structură rarefiată, lipsită de posibilitatea reală de a ține pasul cu circuitul ilicit al mărfurilor, unele dintre aceste mărfuri fiind de natură a pune în pericol sănătatea unor întregi comunități.

În final, am constatat că este nevoie de completarea articolului 61 alin. (1), în corelație cu o completare a articolului 4 alin. (3), în sensul reintroducerii confiscării produselor a căror proveniență nu este dovedită, deoarece în prezent se aplică doar pentru cele "periculoase, falsificate sau contrafăcute". Bineînțeles că aici vor intra și confiscările bunurilor ce au servit sau au fost destinate să servească la săvârșirea faptelor, dar și sumele de bani și bunurile dobândite prin săvârșirea contravențiilor. Termenul introdus pentru luarea măsurii confiscării vine în întâmpinarea criticilor Deciziei Curții Supreme de Justiție nr. I din 18 februarie 2002.

Despre abrogarea articolului din Legea 12/1990 privind confiscarea putem spune că a fost o măsură pripită, căci avem Decizia 242/2018 a Curții Constituționale din care vedem că rezidă constituționalitatea măsurii confiscării.

Multiplele semnale venite pe linia sindicaliştilor funcționari publici au indicat că abrogarea legii 12/1990 a avut efecte negative asupra activității unor instituții importante și chiar asupra pieței, în condițiile în care s-a creat posibilitatea agenților comerciali care obțin avantaje asupra concurenței prin diverse metode ilegale să activeze nesancționați.

ANAF și Poliția Română recunosc public că în acest moment nu mai au atribuții în domeniul confiscării bunurilor, iar o mică parte din prevederile legii 12/1990 (care acoperea practic tot spectrul activităților comerciale și de producție din România) au fost preluate de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC), unde rezultatele sunt, după cum spuneam, departe de a ține sub control și de a asigura o reală protecție consumatorului.

Doar Direcția Antifraudă mai are unele atribuții limitate în sensul confiscării, acestea rezumându-se la câteva produse din sectorul agricol și la nerespectarea obligativității de a folosi aparate de marcat (pentru numerarul în plus).

Tocmai aceste vulnerabilități la adresa consumatorului român, expus riscului de a fi victima unor comercianți predispuși la practici ilicite și de a i se livra produse neconforme, trebuie avute în vedere de legiuitor.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în urma consultării cu lucrători din domeniile amintite mai sus și va avea în prim plan asigurarea unei reale protecții pentru consumatorul român, în paralel cu asanarea pieței concurențiale de practicile ilicite.

PENTRU INIȚIATORI:

1. DEPUTAT GEORGE NICOLAE SIMION _____

2. DEPUTAT Georget Badiu _____

LISTA

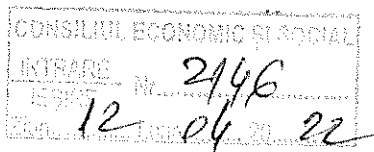
Susținătorilor propunerii legislative - „Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	SIMION GEORGE-NICOLAE	AUR	
2	Badiu George	AUR	
3	Rusu David George	AUR	
4	Scrimnic Liana	ACR	
5	ANDRESCA ANTONIO	A.U.R.	
6	FCSA Dumitru Viorel	AUR	
7	SORIN MUNGACIU	AUR	
8	GIAMINA SERBAN	AUR	
9	NAGY VASILE	AUR	
10	STOICA CRIAN-TITI	A.U.R.	
11	MITREA DUMITRINA	AUR	
12	Onachi Raisa	AUR	
13.	Virtus Silviu Păunescu	AUR	
14.	Lucian Florin Teșcău	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative - „Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15	Voborăni Boris	AUR	
16	BALABASCIVC CĂLIN	AUR	
17	COLEBĂ IULIE-ALIN	AUR	
18	TAMARA DATT	AUR	
19	Ivănuta Găstian	AUR	
20	Albășteanu Mihail	AUR	
21	DUMITRU FLUCUR	AUR	
22	ACATRINET DOBEL	AUR	
23	CIOROHENĂ VALERIU - RICA	AUR	
24	MATEESCU SORIN CRISTIAN	AUR	
25	Costea Adrian	AUR	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputațiilor

Senat

LEGE

pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor

Parlamentul României adoptă prezenta lege :

ART. I

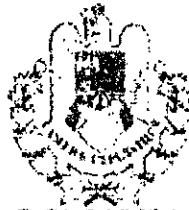
Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor se modifică și completează după cum urmează :

1. Articolul 4, alin. (3) se modifică și completează și va avea următorul cuprins:

"(3) Se interzice producția, transportul ori comercializarea de produse sau prestarea de servicii, după caz, care nu îndeplinesc condițiile stabilite prin lege sau de bunuri a căror proveniență nu este dovedită, în condițiile legii. Documentele de proveniență vor însoți mărfurile, indiferent de locul în care acestea se află, pe timpul transportului, al depozitării sau al comercializării. Prin documente de proveniență se înțelege, după caz, factura fiscală, factura, avizul de însoțire a mărfii, documentele vamale, factura externă sau orice alte documente stabilite prin lege. "

2. La articolul 4, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

"(4) Bunurile fără acte de proveniență sunt indisponibilizate până la clarificarea situației acestora. Neprezentarea documentelor de proveniență a mărfurilor sau necontestarea în instanță, în termenul legal de depunere a contestației împotriva procesului verbal de contravenție, ori respingerea definitivă a contestației de către instanțele competente, atrag după sine aplicarea măsurii confiscării acestor mărfuri, precum și bunurilor ce au servit sau au fost destinate să servească la săvârșirea

ROMANIA

faptelor, dar și sumelor de bani și bunurilor dobândite prin săvârșirea contravențiilor. Sarcina verificării depunerii unei eventuale contestații în instanță revine organului care a dispus măsura sancționării. Persoana fizică sau juridică română sau străină sancționată, care nu a putut justifica legal proveniența bunurilor în momentul depistării, va suporta cheltuielile ocazionate de indisponibilizare până la valorificarea, distrugerea sau restituirea bunurilor ori sumelor de bani. "

3. Alineatul (5) al articolului 20 se modifică și completează și va avea următorul cuprins:

"(5) Toate informațiile privitoare la produsele și serviciile oferite consumatorilor, documentele însoțitoare, inclusiv cele referitoare la informațiile privind securitatea produsului și instrucțiunile de utilizare dar și instrucțiunile, indicatorii și parametrii afișați în timpul funcționării produsului, precum și contractele, inclusiv cele reformulate, trebuie să fie scrise în limba română, indiferent de țara de origine a acestora, fără a exclude prezentarea acestora și în alte limbi. "

4. La articolul 50, alin. (1), literele a), c) și d) se modifică și completează și vor avea următorul cuprins:

„a) Încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. (1); (2) și (3), art. 7 lit. a) a 2-a, a 3-a și a 5-a liniuță, lit. c) prima și a 2-a liniuță, cu amendă contravențională de la 3.000 lei la 30.000 lei;

c) încălcarea dispozițiilor art. 5, art. 7 lit. b) prima, a 2-a și a 5-a liniuță, lit. c) a 3-a și a 4-a liniuță, art. 9, art. 10 lit. a) - f), h) și i), art. 11 și art. 14, cu amendă contravențională de la 2.000 lei la 20.000 lei;

d) încălcarea dispozițiilor art. 13 alin. (1), art. 17-19, art. 20 alin. (1) până la alin. (4) și alin. (6) și (7), art. 21 - 25, și art. 26 alin. (1) și (2), cu amendă contravențională de la 1.000 lei la 10.000 lei; "

5. La articolul 50, după alineatul (1) litera f) se introduce o nouă litera, litera g), cu următorul cuprins:

"g) încălcarea dispozițiilor art. 20 alin. (5), cu amendă contravențională de la 10.000 la 100.000 lei. "

6. Articolul 51, alineatul (1) se modifică și completează și va avea următorul cuprins:

"Art. 51. - (1) Impiedicarea, sub orice formă, a organelor administrației publice de a exercita atribuțiile de serviciu referitoare la prevenirea și combaterea faptelor care pot afecta viața, sănătatea sau securitatea consumatorilor ori interesele economice ale acestora, bugetul public sau bugetul local constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 30.000 lei. "

7. Articolul 54, alineatul (1) se modifică și completează și va avea următorul cuprins:

"Art. 54. - (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 50 și 51 revin reprezentanților împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor. În cazul prevederilor de la art. 4 alin. (3) și (4), art. 25, art. 26, art. 51 alin. (1), art. 61 alin. (1), competența incumbă și personalului Agenției Naționale de Administrare Fiscală, personalului Poliției Române, Jandarmeriei Române și Poliției de Frontieră Române. "

8. Articolul 61, alineatul (1) se modifică și completează și va avea următorul cuprins:

"Art. 61. - (1) Produsele a căror proveniență nu este dovedită, în condițiile legii, precum și cele periculoase, falsificate sau contrafăcute se confiscă de organele abilitate de lege, la sesizarea agentului constatator, și se distrug sau se valorifică, după caz, conform prevederilor legale. "

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Președintele Senatului